

Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim uruchamia **pierwszą edycję nowatorskich Studiów Podyplomowych Organizacji i Zarządzania w Wymiarze Sprawiedliwości**. Studia adresowane są przede wszystkim do prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych oraz osób pełniących funkcje w wymiarze sprawiedliwości, a nowatorski wymiar dotyczy zawartości merytorycznej oraz metodyki prowadzenia zajęć. Studia mają charakter interdyscyplinarny łączący elementy prawa konstytucyjnego ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień ustrojowych, a także prawa pracy, zarządzania i psychologii.

Studia będą obejmowały roczny cykl spotkań od października 2008 r. do listopada 2009r. W ramach 10 comiesięcznych spotkań odbędzie się łącznie 160 godzin dydaktycznych w formie wykładów i warsztatów, przy czym większość zajęć odbędzie się w formie warsztatowej z podziałem na trzy grupy. Każde spotkanie trwające od piątku godzin południowych do soboty godzin popołudniowych będzie obejmowało 16 godzin zajęć. Spotkania odbywać się będą w siedzibie Uniwersytetu Warszawskiego.

Rozpoczęcie Studiów zostało zaplanowane na dzień 24 października 2008r. uroczystą inauguracją w Sali Senatu Uniwersytetu Warszawskiego (Pałac Kazimierzowski) przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28 w Warszawie.

Zajęcia w ramach proponowanych Studiów będą prowadzone między innymi przez takie autorytety jak: Prof. dr hab. Lech Garlicki, Prezes SN Walerian Sanetra, SSN Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf, SSN Teresa Flemming-Kulesza, SSN Józef Iwulski, Prof. dr hab. Krzysztof Rączka, Prof. dr hab. Andrzej Zieliński, SSN Jacek Gudowski, SSN Irena Skibińska, Prof. UW dr hab. Marek Zubik, Doc. dr Włodzimierz Piotrowski, Doc. dr Stanisław Kownacki.

W/w Studia stanowią pierwszą – tego rodzaju – ofertę skierowaną do prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych oraz osób pełniących funkcje w wymiarze sprawiedliwości. Intencją organizatorów, w zależności od poziomu zainteresowania sędziów, jest kontynuowanie tej oferty w przyszłości, wzbogaconej o doświadczenia nabyte w toku realizacji I edycji.

ZAŁĄCZNIK NR 1

PODYPLOMOWE STUDIA ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA W WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI

PROGRAM STUDIÓW

ROK AKADEMICKI 2008/2009

I ZAGADNIENIA USTROJOWE - łącznie 52 godziny dydaktyczne (wykłady, prezentacje)

1. Konstytucyjna koncepcja wymiaru sprawiedliwości z uwzględnieniem standardów międzynarodowych oraz orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego (**12 godz.**):

- a) prawo do sądu jako szczególna gwarancja konstytucyjna dla obywateli - **2 godz.**;
- b) władza sądownicza w świetle zasady podziału władz oraz zasady demokratycznego państwa prawnego; sąd a inne organy państwa – **2 godz.**;
- c) konstytucyjna struktura wymiaru sprawiedliwości na tle artykułu 175 Konstytucji RP – **2 godz.**;
- d) konstytucyjne zasady działania sądów – niezależność sądów i niezawisłość sędziów, system formalnych i materialnych gwarancji - **4 godz.**;
- e) Krajowa Rada Sądownictwa – organizacja i funkcje – **2 godz.**

2. Struktura organizacyjna sądów (**16 godz.**):

- a) organizacja i organy sądów – **4 godz.**;
- b) istota funkcji i zakres działania prezesa sądu, wiceprezesa sądu oraz przewodniczącego wydziału w kontekście znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania sądu w świetle *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* z dn. 23 lutego 2007 r. – **4 godz.**;
- c) personel pomocniczy wymiaru sprawiedliwości: pojęcie urzędnika państwowego, instytucja referendarza sądowego, asystenta sędziego – **2 godz.**;
- d) instytucje wspomagające wymiar sprawiedliwości: kurator sądowy, policja sądowa, syndyk, zarządca – **2 godz.**;
- e) zasady ustanawiania biegłych sądowych i kontrola wykonywania przez nich obowiązków biegłego – **4 godz.**

3. Zasady etyki zawodowej sędziów w świetle badań oraz uchwały Nr 16/2003 Krajowej Rady Sądownictwa z dn. 19 lutego 2003 r. – **4 godz.**
4. Postępowanie dyscyplinarne w świetle prawa o ustroju sądów powszechnych – **2 godz.**
5. Rola i obowiązki polskiego Sądu Najwyższego w regulowaniu i administrowaniu władzą sądowniczą – **2 godz.**
6. Rola i zadania Europejskiej Komisji do Spraw Skuteczności Wymiaru Sprawiedliwości w procesie kształcenia kadr sądownictwa – **2 godz.**
7. Postępowanie z dokumentami podlegającymi przepisom ustawy o ochronie informacji niejawnych: – **6 godz.**
  - a) konstytucyjne prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących, a ustawowe ograniczenia prawa;
  - b) informacje prawnie chronione – zakres podmiotowy i przedmiotowy ochrony;
  - c) specyfika ochrony tajemnic państwowych i służbowych.
8. Ochrona danych osobowych a dostęp do informacji publicznej – **4 godz.**
9. Europejskie standardy w zakresie wymiaru sprawiedliwości – **2 godz.**
10. Co to znaczy „bezpośrednie stosowanie konstytucji” – **2 godz.**

II ELEMENTY PRAWA PRACY - łącznie 24 godziny dydaktyczne (wykłady)

1. Źródła prawa pracy i ubezpieczeń społecznych po przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej – **4 godz.**
2. Nawiązywanie, kształtowanie i rozwiązywanie stosunków pracy – **4 godz.**
3. Czas pracy w Kodeksie Pracy oraz w prawie wspólnotowym z uwzględnieniem wykładni Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości – **6 godz.**
4. Wybrane zagadnienia związane z problematyką urlopów – **2 godz.**
5. Mediacja w sprawach z zakresu prawa pracy – **4 godz.**
6. Dyskryminacja i mobbing. Ochrona dóbr osobistych w stosunkach pracy – **4 godz.**

III WYBRANE ZAGADNIENIA ZARZĄDZANIA W WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI

łącznie 36 godzin dydaktycznych (wykłady, prezentacje, zadania aktywizujące)

1. Zarządzanie w wymiarze sprawiedliwości – ujęcie ogólne – 16 godz.

- a) podejście systemowe w teorii i praktyce zarządzania;
- b) wybrane elementy myślenia/zarządzania strategicznego;
- c) zarządzanie w wymiarze sprawiedliwości;
- d) elementy zarządzania czasem prezesa i wiceprezesa sądu;
- e) organizowanie, struktura organizacyjna, elementy zarządzania zmianami.

2. Psychologiczne aspekty zarządzania kadrami w wymiarze sprawiedliwości – 16 godz.

- a) ludzie jako najważniejszy zasób organizacji;
- b) rola talentów zawodowych w funkcjonowaniu organizacji; klasyfikacja talentów zawodowych; talent specjalisty i talent menedżera;
- c) model kwalifikacyjny sprawnego menedżera: wiedza, umiejętności i osobowość;
- d) pojęcie zarządu i zarządzania: pięć funkcji zarządzania;
- e) zarządzanie personelem: model sita i kapitału ludzkiego;
- f) etapy zarządzania personelem: planowanie zatrudnienia; rekrutacja, selekcja i adaptacja zawodowa; motywacja do pracy; planowanie karier;
- g) zarządzanie twórcze i kooperacyjne; style kierowania ludźmi w organizacji; test: „mój styl kierowania podwładnymi”.

3. Biurokracja i biurokratyzm w sądzie – 4 godz.

IV ELEMENTY PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII W PROCESIE ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA W WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI

łącznie 48 godzin dydaktycznych

1. Psychologia organizacji – 8 godz. (wykład, konwersatorium)

- a) kultura organizacji;
- b) etyka pracy i etyczna kultura organizacji;
- c) stres w pracy i wypalenie zawodowe;
- d) tworzenie organizacji skierowanej na rozwój - nowa filozofia czy nowe potrzeby?

2. Komunikacja interpersonalna – 10 godz. (wykład, warsztat, prezentacja)

- a) teorie komunikowania interpersonalnego, analiza konwersacji, cele komunikacji;
- b) techniki komunikacyjne, umiejętność aktywnego słuchania;
- c) bariery komunikacyjne, trudne komunikaty;
- d) komunikacja niewerbalna, kanały przekazu: ekspresja twarzy, kinezytyka, parajęzyk, wykrywanie oszustwa, komunikacja na sali sądowej.

3. Elementy autoprezentacji – 8 godz. (wykład, warsztat)

- a) wizerunek – wymiary wiarygodności, techniki autoprezentacji, niewerbalne środki przekazu;
- b) przemawianie publiczne, przygotowanie wystąpienia publicznego, kompetentna prezentacja, wystąpienia informacyjne i perswazyjne;
- c) specyfika kontaktów z mediami, wystąpienia dla mediów.

4. Rozwiązywanie konfliktów – 14 godz. (wykład, warsztat)

- a) konflikt – definicja, źródła, rodzaje, fazy, eskalacja;
- b) rozwiązywanie a rozstrzyganie konfliktów, strategia radzenia sobie z konfliktami;
- c) zarządzanie konfliktem, konflikt celów i współzawodnictwo międzygrupowe, sposoby rozwiązywania konfliktów w środowisku pracy;
- d) korzyści płynące z wykorzystania alternatywnych metod rozwiązywania sporów w praktyce sądowej, mediacja (ADR) w kontekście wymiaru sprawiedliwości;
- e) podstawowe typy i pojęcia w negocjacjach;
- f) mediacja jako metoda rozwiązywania sporów.

5. Budowanie zespołu i przywództwo - 8 godz. (wykład, warsztat)

- a) zespół, role w grupach zadaniowych, wskazówki dla lidera grupy zadaniowej;
- b) modele podejmowania decyzji, polaryzacja grupy, syndrom myślenia grupowego, ława przysięgłych jako zespół podejmujący decyzje;
- c) przywództwo – zarządzanie relacjami w grupie, modele i efektywność przywództwa, cechy dobrego szefa;
- d) projektowanie wykorzystania nabytych umiejętności (zadanie).

ZAŁĄCZNIK NR 2

PODYPLOMOWE STUDIA ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA W WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI

ROK AKADEMICKI 2008/2009

HARMONOGRAM SESJI ZJAZDOWYCH ¹:

Zjazd I 24 – 25.10.2008 r.

24 października 2008 r. (piątek), dawny BUW ², sala 107, godz. 11.30 – 18.30

11.30 – *Uroczyste otwarcie SALA SENATU (PAŁAC KAZIMIERZOWSKI)*

12.00 – 13.30 – *I Wykład inauguracyjny.* Prof. dr hab. Ewa Łętowska: „Co to znaczy bezpośrednie stosowanie konstytucji”

13.30 – 15.00 – *II Wykład inauguracyjny.* Prof. dr hab. Adam Zieliński: „Prawo do sądu jako szczególna gwarancja konstytucyjna dla obywateli”

15.00 – 16.00 – *sprawy organizacyjne; przerwa kawowa*

16.00 – 17.30 – *Konstytucyjne zasady działania sądów – niezależność sądów i niezawisłość sędziów, system formalnych i materialnych gwarancji, cz. I [prof. UW dr hab. Marek Zubik]*

17.30 – 17.40 – *przerwa*

17.40 – 19.10 - *Konstytucyjne zasady działania sądów – niezależność sądów i niezawisłość sędziów, system formalnych i materialnych gwarancji, cz. II [prof. UW dr hab. Marek Zubik]*

---

¹ Terminarz obejmuje informacje na temat pierwszych czterech zjazdów (październik – listopad – grudzień – styczeń); informacje dotyczące kolejnych zjazdów zostaną przedstawione w terminie późniejszym.

W lutym planowana jest wakacyjna przerwa zimowa, zatem Zjazd V odbędzie się w marcu 2009 r.

² Budynek Dawny BUW – główny kampus Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

25 października 2008 r. (sobota), dawny BUW, sala 107, godz. 9.00 – 16.00

9.00 – 10.30 – Władza sądownicza w świetle zasady podziału władz oraz zasady demokratycznego państwa prawnego; sąd a inne organy państwa [SSN Jacek Gudowski]

10.30 – 10.45 – *przerwa*

10.45 – 12.15 – Konstytucyjna struktura wymiaru sprawiedliwości na tle artykułu 175 Konstytucji RP [SSN Jacek Gudowski]

12.15. – 12.45 – *przerwa kawowa*

12.45 – 14.15 – Krajowa Rada Sądownictwa – organizacja i funkcje [SSN Stanisław Dąbrowski, Przewodniczący KRS]

14.15 – 14.30 – *przerwa*

14.30 – 16.00 – Rola i obowiązki polskiego Sądu Najwyższego w regulowaniu i administrowaniu władzą sądowniczą [prof. dr hab. Walerian Sanetra, Prezes SN]

Zjazd II 14 – 15.11.2008 r.

14 listopada 2008 r. (piątek), dawny BUW, sala 107, godz. 11.30 – 18.30

11.30 – 13.00 – Organizacja i organy sądów, cz. I [dr Maria Rogacka-Rzewnicka]

13.00 – 13.15 – *przerwa*

13.15 – 14.45 – Organizacja i organy sądów, cz. II [dr Maria Rogacka-Rzewnicka]

14.45 – 15.15 – *przerwa kawowa*

15.15 – 16.45 – Ochrona danych osobowych a dostęp do informacji publicznej, cz. I [dr Ewa Kulesza]

16.45 – 17.00 – *przerwa*

17.00 – 18.30 – Ochrona danych osobowych a dostęp do informacji publicznej, cz. II [dr Ewa Kulesza]

15 listopada 2008 r. (sobota), dawny BUW, sala 107, godz. 9.00 – 16.00

9.00 – 10.30 – Personel pomocniczy wymiaru sprawiedliwości: pojęcie urzędnika państwowego, instytucja referendarza sądowego, asystenta sędziego [prof. UW dr hab. Ewa Gruza]

10.30 – 10.45 – *przerwa*

10.45 – 12.15 – Instytucje wspomagające wymiar sprawiedliwości: kurator sądowy, policja sądowa, syndyk, zarządca [prof. UW dr hab. Ewa Gruza]

12.15. – 12.45 – *przerwa kawowa*

12.45 – 14.15 – Zasady etyki zawodowej sędziów w świetle badań oraz uchwały Nr 16/2003 Krajowej Rady Sądownictwa z dn. 19 lutego 2003 r., cz. I [doc. dr Elżbieta Łojko]

14.15 – 14.30 – *przerwa*

14.30 – 16.00 – Zasady etyki zawodowej sędziów w świetle badań oraz uchwały Nr 16/2003 Krajowej Rady Sądownictwa z dn. 19 lutego 2003 r., cz. II [doc. dr Elżbieta Łojko]

Zjazd III 12 – 13.12.2008 r.

12 grudnia 2008 r. (piątek), dawny BUW, sala 107, godz. 11.30 – 18.30

11.30 – 13.00 – Postępowanie z dokumentami podlegającymi przepisom ustawy o ochronie informacji niejawnych; konstytucyjne prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących, a ustawowe ograniczenia prawa [płk dr Stanisław Małecki]

13.00 – 13.15 – *przerwa*

13.15 – 14.45 – Postępowanie z dokumentami podlegającymi przepisom ustawy o ochronie informacji niejawnych; informacje prawnie chronione – zakres podmiotowy i przedmiotowy ochrony [płk dr Stanisław Małecki]

14.45 – 15.15 – *przerwa kawowa*

15.15 – 16.45 – Postępowanie z dokumentami podlegającymi przepisom ustawy o ochronie informacji niejawnych; specyfika ochrony tajemnic państwowych i służbowych [płk dr Stanisław Małecki]

16.45 – 17.00 – *przerwa*

17.00 – 18.30 – Rola i zadania Europejskiej Komisji do Spraw Skuteczności Wymiaru Sprawiedliwości w procesie kształcenia kadr sądownictwa [dr Hanna Machińska]

13 grudnia 2008 r. (sobota), dawny BUW, sala 107, godz. 9.00 – 16.00

9.00 – 10.30 – Zasady ustanawiania biegłych sądowych i kontrola wykonywania przez nich obowiązków biegłego, cz. I [prof. UW dr hab. Ewa Gruza]

10.30 – 10.45 – *przerwa*

10.45 – 12.15 – Zasady ustanawiania biegłych sądowych i kontrola wykonywania przez nich obowiązków biegłego, cz. II [prof. UW dr hab. Ewa Gruza]

12.15. – 12.45 – *przerwa kawowa*

12.45 – 14.15 – Istota funkcji i zakres działania prezesa sądu, wiceprezesa sądu oraz przewodniczącego wydziału w kontekście znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania sądu w świetle *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* z dn. 23 lutego 2007 r., cz. I [SSN Teresa Flemming-Kulesza]

14.15 – 14.30 – *przerwa*

14.30 – 16.00 – Istota funkcji i zakres działania prezesa sądu, wiceprezesa sądu oraz przewodniczącego wydziału w kontekście znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania sądu w świetle *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* z dn. 23 lutego 2007 r., cz. II [SSN Teresa Flemming-Kulesza]

Zjazd IV 9 – 10.01.2008 r.

9 stycznia 2008 r. (piątek), dawny BUW, sala 107, godz. 11.30 – 18.30

11.30 – 13.00 – Psychologia organizacji - kultura organizacji [dr Joanna Czarnota – Bojarska]

13.00 – 13.15 – *przerwa*

13.15 – 14.45 – Psychologia organizacji - etyka pracy i etyczna kultura organizacji [dr Joanna Czarnota – Bojarska]

14.45 – 15.15 – *przerwa kawowa*

15.15 – 16.45 – Psychologia organizacji - stres w pracy i wypalenie zawodowe [dr Joanna Czarnota – Bojarska]

16.45 – 17.00 – *przerwa*

17.00 – 18.30 – Psychologia organizacji tworzenie organizacji skierowanej na rozwój - nowa filozofia czy nowe potrzeby? [dr Joanna Czarnota – Bojarska]

10 stycznia 2008 r. (sobota), dawny BUW, sala 107, godz. 9.00 – 16.00

9.00 – 10.30 – Podejście systemowe w teorii i praktyce zarządzania (istota i cechy (kanon) myślenia systemowego; organizacja jako otwarty system społeczno-techniczny; otoczenia organizacji jaką jest sąd; zadanie: „analiza interesariuszy sądu”), cz. I
[doc. dr Włodzimierz Piotrowski]

10.30 – 10.45 – *przerwa*

10.45 – 12.15 – Podejście systemowe w teorii i praktyce zarządzania (istota i cechy (kanon) myślenia systemowego; organizacja jako otwarty system społeczno-techniczny; otoczenia organizacji jaką jest sąd; zadanie: „analiza interesariuszy sądu”), cz. II
[doc. dr Włodzimierz Piotrowski]

12.15. – 12.45 – *przerwa kawowa*

12.45 – 14.15 – Zarządzanie w wymiarze sprawiedliwości – ujęcie ogólne (zarządzanie: pojęcie, funkcje, cechy; zarządzanie „doskonałe”; zadanie: „architekt organizacji”), cz. I
[doc. dr Włodzimierz Piotrowski]

14.15 – 14.30 – *przerwa*

14.30 – 16.00 – Zarządzanie w wymiarze sprawiedliwości – ujęcie ogólne (zarządzanie: pojęcie, funkcje, cechy; zarządzanie „doskonałe”; zadanie: „architekt organizacji”), cz. II
[doc. dr Włodzimierz Piotrowski]